

VOORBLAD

Adviesnota aan de Raad

Registratienummer: Z-26959/RV 5555

Datum: 1 november 2016

Soort Voorstel: Adviesnota

Onderwerp: Statutenwijziging VOS

Portefeuillehouder: Wethouder Bremer

Programma: Programma 4; onderwijs

Kernboodschap: Met voorliggende statutenwijziging wordt een transparante bestuursstructuur voor het openbaar onderwijs gerealiseerd. De wettelijke taak die de gemeente heeft t.a.v. het instandhouden van openbaar onderwijs wordt voldoende gewaarborgd.

Bijlagen: bijl. 1 Ontwerp statuten stichting VOS.
bijl. 2 MR instemming ontwerp statuten.
bijl. 3 Brief bestuur VOS d.d. 7 oktober 2016.
bijl. 4 Voordracht leden raad van toezicht.
bijl. 5 Ontslag en benoeming leden raad van toezicht.
bijl. 6 MR instemming leden raad van toezicht.
bijl. 7 Profielschets en cv's leden raad van toezicht.

Stukken ter inzage: nee

Beslispunten:

- 1 De gewijzigde statuten (zie bijlage 1) van de stichting VOS goed te keuren.
- 2 Eervol ontslag met ingang van 1 december 2016 te verlenen (conform rooster van aftreden) aan de bestuursleden de heer J. Hoenen (voorzitter), de heer M. Moll en mevrouw A. Overboom en met ingang van 1 januari 2017 ontslag te verlenen aan de bestuursleden heer C. Dreef, de heer M. Hilberts, de heer M. Laurensen en de heer L. Schmeink.
- 3 Te benoemen als lid van de Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017:

- mevrouw A. Overboom, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;
- de heer M. Laurensse, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
- de heer C. Dreef, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
- mevrouw Y. Keen-Middendorp voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;

de heer L. Marijt, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar.

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

statutenwijziging VOS

Inleiding;

De gemeente heeft ten aanzien van het openbaar onderwijs een andere rol dan haar rol bij het bijzonder onderwijs. Grondwettelijk (artikel 23, lid 4 GW) dient de gemeente te garanderen dat er sprake is van 'voldoende openbaar onderwijs in een genoegzaam aantal scholen'. Om die reden worden dan ook de financiële jaarstukken van het openbaar onderwijs jaarlijks door de gemeenteraad goedgekeurd, worden bestuurders door de gemeenteraad benoemd en is ook een statutenwijziging onderhevig aan de goedkeuring van de gemeenteraad.

Aanleiding

De openbare school (OBS) de VOS heeft in 2010, bij haar verzelfstandiging, statutair gekozen voor een bestuur in de vorm van een Algemeen Bestuur (AB) en Dagelijks bestuur (DB) waar de toezichtfunctie door het Algemeen bestuur wordt uitgeoefend en de bestuurlijke taken en bevoegdheden bij het dagelijks bestuur zijn ondergebracht. Het bestuur van de VOS ervaart in toenemende mate dat deze bestuursvorm omslachtig werkt voor bestuur en toezicht van de VOS.

Ook de vastgestelde termijnen waarbinnen jaarstukken door de gemeenteraad moeten worden voorgelegd stuiten op praktische uitvoeringsproblemen. Ter goedkeuring liggen aan u voor de gewijzigde statuten waarbij er wordt gekozen voor het invoeren van een nieuw bestuursmodel die voldoet aan wettelijke bepaling om een duidelijke scheiding tussen bestuur en toezicht te realiseren. De wetgever heeft schoolbesturen de vrijheid gegeven om zelf een vorm van functiescheiding tussen bestuur en intern toezicht te kiezen die past bij de schaal, het karakter en bestuurscultuur van de eigen organisatie. In het gekozen model is sprake van een directeur-bestuurder en een raad van toezicht. Hiermee wordt beoogd de kwaliteit van het bestuur te versterken. Gelijk met de invoering van de nieuwe bestuursstructuur worden ter benoeming door de gemeenteraad de leden voorgedragen van de raad van toezicht en ter ontslag voorgedragen leden van het huidige bestuur.

Beslispunten

1. De gewijzigde statuten (zie bijlage 1) van de stichting VOS goed te keuren.
2. Eervol ontslag met ingang van 1 december 2016 te verlenen (conform rooster van aftreden) aan de bestuursleden de heer J. Hoenen (voorzitter), de heer M. Moll en

mevrouw A. Overboom en per 1 januari 2017 ontslag te verlenen aan de heer C. Dreef, de heer M. Hilberts, de heer M. Laurensen en de heer L. Schmeink.

3. Te benoemen als lid van de Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017:
- mevrouw A. Overboom, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;
 - de heer M. Laurensen, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
 - de heer C. Dreef, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
 - mevrouw Y. Keen-Middendorp voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;
 - de heer L. Marijt, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar.

Beoogd effect

Voldoende waarborg dat de gemeente haar wettelijke taak om te voorzien in goed openbaar onderwijs kan uitoefenen waarbij het op afstand geplaatst bestuur efficiënt een bestuursmodel inricht, de functies van bestuur en toezicht zijn gescheiden en de kwaliteit en integriteit van het bestuur worden versterkt.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad behoudt een rol in het besturen van de school in verband met de wettelijke verplichting 'te voorzien in voldoende openbaar onderwijs' door:

1.1.1 Het benoemingsrecht leden raad van toezicht.

Door de invoering van het college van bestuur/raad van toezicht model vervalt de bevoegdheid van de raad om bestuursleden te benoemen. Deze bevoegdheid wordt overgeheveld van de gemeenteraad naar de raad van toezicht. De raad van toezicht benoemt de bestuurder. Daarvoor in de plaats heeft de gemeenteraad de bevoegdheid gekregen om de leden van de raad van toezicht te benoemen (artikel 11, lid 3 statuten). De gemeenteraad blijft bevoegd om een voorgedragen kandidaat niet te benoemen, maar kan echter niet zelfstandig een eigen kandidaat naar voren schuiven.

1.1.2 Het beslissen over ontbinding en vereffening van de stichting. Aan de raad blijft voorbehouden de bevoegdheid om te beslissen over de ontbinding en vereffening van de stichting (artikel 15, lid 1). Daarnaast heeft de raad de bevoegdheid om in geval van ernstige taak verwaarlozing door de directeur bestuurder of door functioneren in strijd met de wet, zelf in het bestuur voorzien en kan zo nodig de stichting ontbinden. Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat de gemeenteraad ten alle tijden kan ingrijpen als er sprake is van een ernstig slecht functionerende directeur-bestuurder. Het gaat hier wel steeds om een toezicht achteraf. Uit o.a de jaarstukken en het verslag door de directeur-bestuur is de gemeenteraad in staat een oordeel te vormen over het functioneren van de directeur-bestuurder.

1.1.3 Het beslissen over statutenwijziging

Geregeld is dat het besluit van het college van bestuur tot een statutenwijziging onderworpen is aan de voorafgaande goedkeuring van de raad (artikel 14, lid 1 statuten).

1.1.4 Standpuntbepaling over jaarstukken

De begroting en jaarrekening worden ter informatie jaarlijks door de directeur-bestuurder aan de raad toegezonden (na goedkeuring door Raad van Toezicht). De raad kan altijd een eigen standpunt bepalen t.a.v. de jaarlijks te overleggen jaarstukken en hierover eigenstandig het gesprek aangaan met de directeur-bestuurder en de raad van toezicht. In artikel 13 lid 6 van de statuten is geregeld dat de directeur-bestuurder jaarlijks verslag ter kennisname uitbrengt aan de gemeenteraad over de werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

1.2 De gekozen bestuursvorm komt tegemoet aan de bezwaren van het huidig DB/AB bestuursmodel.

In de huidige statuten is geregeld dat *'het dagelijks bestuur bereidt de besluiten van het algemeen bestuur voor en voert deze uit'*. In de praktische uitwerking blijkt dat deze handeling wordt belegd bij het AB, leden van het DB en bij de algemeen directeur. Feitelijk een omstandigheid waarbij de directeur zowel zit in de rol van directeur-bestuurder als toezichthouder. Juist door de kleinschaligheid is het van belang om op dat niveau een goed (en wettelijk verplicht) scheiding tussen besturen en toezicht aan te brengen. Een eenduidige splitsing tussen besturen en toezicht ook op persoonsniveau via duidelijke bevoegdheden verhoogt de bestuurlijke transparantie.

In de gewijzigde statuten is in artikel 6 geregeld dat de stichting wordt bestuurd door een directeur-bestuurder.

1.3 De statuten sluiten aan bij de huidige feitelijke bestuursuitoefening

De huidige constructie waarbij de directeur beleidsvoorbereider is en uitvoerder is van het schoolbestuur is niet efficiënt en werkbaar. De VOS beoogt met de wijziging van de statuten een invulling te geven aan de feitelijke bestuurlijke situatie van dit moment; een professioneel directeur-bestuurder en ondersteuning in combinatie met een intern toezichthouder.

1.4 De statuten geven uitvoering aan de wettelijke eis te komen tot een scheiding van een bestuur en toezicht (artikel 17a WPO) .

Bij invoering van het bestuur, 'raad van toezicht model' verschuift wettelijk het extern toezicht van de gemeenteraad naar het intern toezicht (de eigen raad van toezicht van de stichting). De gemeenteraad keurt dus niet langer meer de begroting en jaarrekening goed. Wel worden de jaarstukken vóór 15 juni ter kennis gesteld van de raad (artikel 13 lid 3 statuten) en de

begroting vóór 1 december. De gemeenteraad kan haar zienswijze binnen een maand aan de directeur- bestuurder toezenden.

De gemeenteraad kon op basis van de huidige statuten zijn goedkeuring of instemming slechts onthouden voorzover de voorgestelde begroting en of jaarrekening in strijd zijn met het recht of het algemeen belang. Onder de gewijzigde statuten dient de raad van toezicht bij de beoordeling en goedkeuring rekening te houden met alle aspecten van rechtmatigheid en doelmatigheid.

1.5 Er is sprake van 'check en balances'.

Alle belangrijke zaken (begroting jaarrekening, afwijkingen van budgettair kader, formatieplan, schoolplan) moeten vooraf goedgekeurd door Raad van toezicht. Er is een managementstatuut waarin is opgenomen welke aangelegenheden in overleg met de directieraad en personeel moeten worden besloten. Daarnaast is er een reglement medezeggenschap waarin is vastgelegd dat voorgenomen besluiten ter instemming of voor advies moeten worden voorgelegd aan ouder- en personeelsvertegenwoordigers. Dat alles binnen een raamwerk van wettelijke voorschriften, ministeriële regelingen, extern toezicht door de rijksinspectie en een gedetailleerde CAO. Met het toezicht door de gemeenteraad is er sprake van voldoende checks en balances'.

2.1 De voordracht tot ontslag geschiedt overeenkomstig de statuten.

De benoemingstermijn van een aantal leden van het huidig bestuur eindigt per 1 december a.s. Hiermee eindigt ook het lidmaatschap van het bestuur van de voorzitter dhr J. Hoenen, de penningmeester de heer M. Mol en bestuurslid mw A. Overboom. Een aantal leden zoals de voorzitter en penningmeester hebben hun maximale benoemingstermijn bereikt. Andere leden hebben te kennen gegeven geen nieuwe benoemingstermijn te willen.

3.1 De voordracht tot benoeming geschiedt overeenkomstig de bepalingen van de gewijzigde statuten.

3.1.1. Er is sprake geweest van een openbaar gemaakte profielschets (zie bijlage 7) ,waarin de noodzakelijke competenties van de raad van toezicht en de afzonderlijke leden van de raad van toezicht worden beschreven (artikel 11 lid 3 van de statuten).

3.1.2. Ten hoogste een derde maar niet meer dan de helft van de leden kan worden voorgedragen op basis van een bindende voordracht door de ouders.

De voordracht tot benoeming van de nieuwe leden mevrouw Y. Keen- Middendorp en de heer L. Marijt is bindend vanuit de ouders/MR.

De drie leden van het zittende bestuur die doorgaan in de nieuwe raad van toezicht zijn voorgedragen door het bestuur, met instemming van de MR. Dit zijn mevrouw A. Overboom,

en de heren M. Laurensen en C. Dreef. Hiermee wordt de continuïteit van het huidige bestuur gewaarborgd. Overigens zijn alle toekomstige leden van de raad van toezicht ouder van een leerling op obs De Vos

3.1.3. Er is geen sprake van benoemingen die onverenigbaar zijn met andere bestaande functies.

In artikel 11 lid 7 e.v. van de gewijzigde statuten wordt geregeld welke functies onverenigbaar zijn met de uitoefening van de taak als toezichthouder. Een toezichthouder kan bijvoorbeeld geen persoon zijn in dienst van de schoolstichting of gemeente. Het lidmaatschap van de raad van toezicht is onverenigbaar met het lidmaatschap van de medezeggenschapsraad van de school en het lidmaatschap van de gemeenteraad.

Kanttekeningen

1.1 Er is minder directe sturing door de raad

Er ontstaat door de nieuwe bestuursstructuur formeel geen instemmingsrecht meer van de jaarstukken door de raad waardoor er in beginsel minder direct kan worden gestuurd door de raad. In de statuten zijn echter voldoende waarborgen opgenomen die de raad heeft om toch in te grijpen als er sprake is van slecht bestuur.

Financiën

De statutenwijziging heeft geen financiële consequenties

Juridisch kader

1. In artikel 23 van de Grondwet en artikel 48 e.v. van de Wet op het Primair Onderwijs is de instandhouding van het openbaar onderwijs geregeld.
2. Op 1 augustus 2010 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur in werking getreden. Een van de elementen uit deze regeling is de verplichting voor elk schoolbestuur om binnen de eigen organisatie een scheiding aan te brengen tussen de functies van bestuur en intern toezicht.
3. Artikel 17 a en artikel 17 b WPO regelen de scheiding tussen toezicht en bestuur en het interne toezicht. De voorgestelde statutenwijziging voldoet aan deze wettelijke bepalingen.
4. In artikel 29 lid 1 van de huidige statuten is geregeld dat bij een statutenwijziging de toestemming van de gemeenteraad noodzakelijk is.
5. De bevoegdheid van de raad tot benoeming van de leden van de raad van toezicht is geregeld in artikel 11 lid 3 van de voorliggende statuten.
6. De statutenwijziging treedt pas in werking nadat daarvan een notariële is opgemaakt. Het huidige bestuur zal deze akte bij de notaris doen verlijden vóór 1 januari a.s.

Communicatie

De leden van de raad van toezicht ontvangen een benoemingsbrief van het college. De aftredende leden van het huidig bestuur ontvangen een schrijven waarin ze worden bedankt voor hun bewezen diensten voor het openbaar onderwijs.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

secretaris

burgemeester

Besluit

Registratienummer: 5555

De raad der gemeente Voorschoten,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 1 november 2016;

gelet op artikel 17a. 17 b, 48 e.v. van de Wet Op het Primair onderwijs en artikel 29 van de statuten van de VOS;

vanwege de behoefte aan een transparante bestuursvorm voor het openbaar onderwijs en de noodzakelijke personele invulling van de Raad van Toezicht;

besluit:

1. De gewijzigde statuten (zie bijlage 1) van de stichting VOS goed te keuren.
2. Eervol ontslag met ingang van 1 december 2016 te verlenen (conform rooster van aftreden) aan de bestuursleden de heer J. Hoenen (voorzitter), de heer M. Moll en mevrouw A. Overboom en eervol ontslag per 1 januari 2017 te verlenen aan de heer C. Dreef, de heer M. Hilberts, de heer M. Laurensen en de heer L. Smeink.
3. Te benoemen als lid van de Raad van Toezicht met ingang van 1 januari 2017:
 - Mevrouw A. Overboom, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;
 - De heer M. Laurensen, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
 - De heer C. Dreef, voor de periode van 2 jaar en daarna herbenoembaar;
 - Mevrouw Y. Keen-Middendorp voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar;
 - De heer L. Marijt, voor de periode van 4 jaar en daarna herbenoembaar.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten
gehouden op 8 december 2016.

de griffier,

de voorzitter,